

Tisdagen den 26 maj

För första gången på länge prövades att hålla en tisdagssammankomst på dagtid. Bakgrunden var ämnet, **Hur mår Öresund?**, och idén att det vore tilltalande att ha föremålet för dagens anförande inför ögonen när det ventilerades. Därav följde också att sammankomsten kom att inkludera en bussutflykt.

På det hela taget tycks det hela ha blivit lyckat. I vart fall var det ovanligt många som inte bara hyllade maten på Restaurang Långa Bryggan, ”torskrygg med beurre blanc, smörstekt purjolök, stenbitsrom och blomkålspuré” utan också sade sig tycka att det blev en ovanligt trevlig och trivsamt sammankomst med - utöver föredragen - ståfika inkl ”tillbehör” i Uppåkra, promenad fram och så småningom tillbaka över den verkligen långa men mycket välhållna bryggan och tät sits ute på restaurangen med många anslutande Heimdall-vänner av vitt skilda slag.

Vad gäller de båda föredragen utmärkte sig arkeologiprofessorn Mats Roslund i sin presentation dels i bussen på väg från Malmö Konsthall mot Uppåkra - mestadels på småvägar förbi härligt generöst gula rapsfält, dels på plats. Pedagogiskt förmedlades att detta var utan jämförelse det mest betydelsefulla utgrävningsområdet i Skandinavien och att platsen oavbrutet varit en centralort i åtminstone 700 år, från 200-talet fram mer eller mindre till 1000-talet, då Jellinge-dynastin med Gorm den gamle, Harald Blåtand och Knut den store tog över och ville skapa sig ett nytt, eget maktcentrum, lämpligen en bit bort i höjdläge norr om Höje å.

Att epoken varit oavbruten har numera kunnat visas bl a genom tidsbestämning av bjälkar i resterna av en mäktig hall på platsen, och hur imponerande detta tidsspann på 700 år var, förmedlade talaren genom en jämförelse med dagens skånska kyrkor från 1200-talet. Att arkeologin gjort framsteg inte minst genom kontakt med andra vetenskapsgrenar lyste vidare fram, när talaren berättade, bitvis ganska konkret, om liv och verksamhet på platsen för mer än ett millenium sedan.

Någon timme senare var det å andra sidan i hög grad frågan om nutid, när verksamhetschefen Michael Palmgren tog vid om sitt utvecklande av Marint Kunskapscenter och även om Öresund.

Centret startade talaren för flera decennier sedan, då Öresund inte mårde bra. Reningsverk av betydelse funkade dåligt i den mån de alls förekom och trålbolagen hade gjort sitt så att fiskbeståndet enligt talaren "hade kapsejsat" (fast t ex "slagits ut" måhända varit ett bättre ord i just det här sammanhanget).

Numera finns en högre grad av havsmedvetenhet (talaren ställde i förbigående kuggfrågan om vilka av de sju världshaven som auditoriet kunde namnge för att därpå bestämt deklarerar att det bara fanns ett världshav, allt havsvatten hänger ju så intimt samman) och i Öresund finns fiskeförbud av olika slag, som bland annat medfört att man nu kan få se såväl tonfisk som tumlare där.

Som Heimdalls gäst för dagen, tidigare medlemmen och Öresundsbro-byggaren Sven Landelius, en gång förutspådde, har bron inte inneburit något problem vare sig för fisk eller för syresättning av Östersjön, när nordliga stormar pressar friskt saltvatten genom Sundet förbi tröskeln söder om Landskrona in förhoppningsvis ända till Östersjöns syrebefriade sumphålor. Tvärtom trivs ostron på bropelarna och hjälper till att rena vattnet i Sundet, till exempel när stormen inte viner ovan ytan. Ytterligare ett positivt inslag är ökande plantering av koldioxidfällan ålgräsängar som tillhåll för yngel och ynglande, medan danskarnas dumpning av minst sagt oren slam från byggandet av den konstgjorda köpenhamnska stadsdelen Lynetteholmen tyvärr och naturligen är ett inslag av motsatt slag.

Deltog gjorde ungefär lika många som vid besöket på Turning Torso i fjol, närmare 50 personer. Från de inbjudna nationella syskonsällskapen i Örebro, Stockholm och Göteborg kom enbart stockholmska Iduns skattmästare Thomas Adlercreutz, sedan länge trogen Heimdallgäst (men så har han också sommarhus med rå i lag med Falsterbohus).